
Lettlest tungvekter om personlighet

ANMELDELSER

HANS OLE KORSGAARD

Klinikkoverlege, Nic Waals Institutt
Lovisenberg Diakonale Sykehus



Sigmund Karterud

Personlighet

239 s, tab, ill. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2017. Pris NOK 399.

ISBN 978-82-05-50099-0

I forordet definerer forfatteren sitt prosjekt på følgende måte: «Formålet med denne boken er å utlegge en moderne og overordnet personlighetsteori som kan reorganisere mye av den kunnskapen vi allerede har og formulere dette i et språk som er forståelig og anvendelig for den opplyste allmennhet.» Det er således ingen liten oppgave han tar på seg.

Forfatteren presenterer en aktuell og relevant personlighetsteori som bygger på de tre hovedkomponentene temperament (primære emosjoner), tilknytning og mentalisering (selvbevissthet). Dette er en forståelse av personlighetsbegrepet som ligger i tiden, og som er godt forskningsmessig dokumentert.

Særlig interessant er det at det også anlegges et evolusjonært perspektiv, hvilket betyr at det presenteres hypoteser for hvorfor og hvordan de høyere psykiske funksjonene, som er grunnlaget for menneskelig personlighet, har utviklet seg.

De 14 kapitlene er fordelt på fem deler. Første del omhandler personlighetsbegrepet, og i annen del går forfatteren systematisk gjennom personlighetens tre grunnpillarer temperament, tilknytning og mentaliseringsevne. Her er kapitlet om temperament relativt langt og kanskje det vanskeligst tilgjengelige for bokens definerte målgruppe. Tredje del dreier seg om personlighetstrekk med særlig søkelys på femfaktormodellen, mens fjerde del handler om ulike personlighetstyper. I den femte delen konsentrerer forfatteren seg om personlighet i et livsløpsperspektiv og spesielt spørsmålet om personligheten kan endres gjennom psykoterapi.

Boken er gjennomarbeidet og preges av et godt, lettlest språk. Fagterminologi og vanskelige ord forklares konsekvent, dog på en slik måte at det ikke forstyrrer flyten i teksten eller virker avskrekkende på den mer initierte leser. Teksten er krydret med mange kulturelle referanser og personlige bemerkninger, noe som er med på å levendegjøre både språk og innhold.

Man behøver ingen spesielle forkunnskaper innen fagfeltet for å ha utbytte av boken, som er pedagogisk oppbygd med korte og poengterte sammenfatninger i slutten av hvert kapittel. For den som ønsker å fordype seg ytterligere, finnes det gode referanselister etter hvert kapittel.

Jeg vil konkludere med at forfatteren med god margin har oppfylt sitt ambisiøse mål. Boken anbefales den opplyste allmennhet, men den vil også kunne leses med utbytte av alle profesjonsgrupper innen det psykiske helsevern.

Publisert: 22. januar 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0918
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. juni 2026.